

CFR Marfă e în moarte clinică. Planul de salvare pe care Comisia Europeană l-a refuzat categoric

19 ianuarie 2021

Obligată să returneze un ajutor de stat nelegal de cel puțin 570 de milioane de euro, CFR Marfă caută soluții desperate să se salveze. Una dintre ele nu a fost acceptată de Comisia Europeană. Părțile implicate susțin că încă se caută soluții, dar singura variantă luată în calcul este darea în plată, adică preluarea activelor CFR Marfă de către principalii creditor: CFR Infrastructură și ANAF.

O decizie a Comisiei Europene din februarie 2020 a stabilit că CFR Marfă a beneficiat din partea României de un ajutor de stat nelegal, prin ștergerea unor datorii către CFR Infrastructură și ANAF, în valoare de cel puțin 570 de milioane de euro plus dobânzi. Comisia Europeană a dispus ca banii să fie recuperați de România de la compania națională de transport feroviar într-un termen de șase luni. În încercarea de a se salva, CFR Marfă a intrat în procedura de concordat preventiv, o procedură menită, în teorie, să ducă la redresarea unei companii fără a se ajunge la insolvență.

Soluție „made in Romania”

Prin planul de concordat, validat de Tribunalul București, au fost propuse o serie de măsuri pentru redresarea CFR Marfă. Printre acestea, reducerea cheltuielilor de exploatare, scăderea consumului de motorină, îmbunătățirea indicatorilor de calitate, creșterea veniturilor din închirierea spațiilor sau a materialului rulant. Redimensionarea structurii de personal și darea în plată a unor active, au fost alte măsuri propuse pentru redresare.

În aprilie 2020, România i-a cerut Comisiei Europene să accepte „mijloace alternative de recuperare” a ajutorului de stat nelegal, iar propunerea de „salvare” a companiei de transport feroviar de marfă a fost darea în plată a activelor CFR Marfă către principalii creditor CFR Infrastructură și ANAF, înființarea unei noi companii și transferarea activelor către această nouă companie, în schimbul capitalului social. Astfel, ar rezulta un nou „CFR Marfă” care ar funcționa sub o altă denumire (NewCo.), dar ar avea o situație financiară mai bună.

O propunere de neacceptat

Direcția Generală pentru Concurență a Comisiei Europene (DG Competition) le-a transmis autorităților române, în 12 octombrie 2020, o scrisoare în care au arătat că planul propus, de recuperare a ajutorului de stat prin darea în plată și înființarea unei companii noi, care să preia, practic, bunurile date în plată de CFR Marfă, este inacceptabil pentru Comisia Europeană.

Astfel, DG Competition a transmis că recuperarea în natură a ajutorului de stat este acceptată de Comisia Europeană numai în cazuri excepționale, cu îndeplinirea a cinci condiții, dintre care una este ca activele beneficiarului să nu fie utilizate pentru a derula activități economice pentru o anumită perioadă de timp după decizia de recuperare.

Mesaj pentru „beneficiarul incapabil”

„Serviciile Comisiei remarcă faptul că acest plan nu elimină de pe piață avantajul conferit de ajutor. Acest avantaj i-a permis CFR Marfă să rămână pe piață și să opereze în condiții financiare mai bune decât acelea ale concurenților săi. Planul propus ar conduce doar la un transfer al acestui avantaj către NewCo., care ar continua să deruleze activitățile CFR Marfă cu activele CFR Marfă. Serviciile Comisiei sunt de părere că NewCo. avută în vedere ar fi CFR Marfă în toate privințele, cu excepția denumirii, dar cu o situație financiară mai bună”, se arată în scrisoarea transmisă de DG Competition autorităților române.

Comisia Europeană a transmis și un avertisment dur României: „Dacă beneficiarul este incapabil să ramburseze ajutorul sau să ia alte măsuri care să conducă la recuperare, respectivul beneficiar trebuie să iasă de pe piața internă prin încetarea definitivă a activităților sale după dizolvarea și lichidarea sa”. Mai mult decât atât, DG Competition le-a transmis autorităților române chiar că „Tribunalul București nu ar trebui să continue procedura de concordat preventiv în curs din moment ce aceasta împiedică o implementare imediată a deciziei (n.red. - de recuperare a ajutorului de stat)”.

CFR Marfă: „Suntem încrezători”

După respingerea „mijloacelor alternative” de recuperare a ajutorului de stat, România încă este în punctul în care „caută soluții”. Potrivit unui răspuns al CFR Marfă, transmis la solicitarea „Adevărul”, compania „este într-o nouă fază a procesului de redresare, pe care îl parcurge cu scopul de a se eficientiza, a debloca relațiile cu partenerii de business și a îmbunătăți activitatea companiei, astfel încât să genereze profit operațional”, iar „în prezent eforturile sunt concentrate pe agrearea unui mecanism de restituire a ajutorului de stat”.

„DG Competition a solicitat o îmbunătățire a mecanismului de restituire propus de partea română, transmițând, totodată, mesajul că va ghida autoritățile române în implementarea

unui mecanism care să respecte condițiile europene. Autoritățile române și-au asumat să transmită argumente noi în vederea sustinerii unei propuneri fezabile care să ducă la îndeplinirea condițiilor prevăzute de Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE), cu privire la restituirea ajutorului de stat și de asemenea să conducă la salvarea activității naționale de transport feroviar de marfă. Rezultatul dorit este agreearea unei forme care să asigure atât respectarea mecanismelor de concurență cât și redresarea CFR Marfă”, au arătat reprezentanții CFR Marfă, care s-au declarat „încrezători în atingerea unui acord între toate instituțiile implicate”.

Stadiul procedurii de concordat

Aurel Podariu, senior partner în cadrul Casei de Insolvență Transilvania (CITR), administrator concordator în dosarul „CFR Marfă”, a declarat pentru „Adevărul” că procedura de concordat preventiv în cazul CFR Marfă se află în trimestrul patru de implementare.

„În acest timp, în ciuda circumstanțelor nefavorabile cauzate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, au fost realizate progrese semnificative privind redresarea companiei prin restructurare și au fost stinse, conform graficului de plăți, o parte din creanțele înscrise în planul de concordat. Câteva dintre reușitele procedurii din anul care a trecut ar fi reducerea cheltuielilor cu exploatarea, renegocieri ale contractelor, eficientizarea posturilor din cadrul companiei și reșezarea personalului în vederea creșterii productivității, precum și reorganizarea regionalelor CFR Marfă și a structurii central”, a arătat Aurel Podariu.

Darea în plată, varianta „cea mai eficientă”

Reprezentantul CITR a declarat că în urma scrisorii transmise de DG Competition, a avut loc o videoconferință la care au participat autoritățile române și cele europene, iar cu această ocazie „DG Competition și-a exprimat intenția de a coopera activ cu părțile implicate în vederea punerii în aplicare a Deciziei (n.red. de recuperare a ajutorului de stat)”.

În privința planului de punere în aplicare a deciziei care obligă România să recupereze ajutorul de stat acordat nelegal CFR, Aurel Podariu a declarat că darea în plată, în variantele agreeate de Comisia Europeană, rămâne „cel mai eficient mijloc”. „În acest moment există discuții între părțile implicate (CFR Marfă, furnizorii ajutorului de stat, Consiliul Concurenței) în vederea agreeării mecanismului de recuperare a ajutorului de stat și ulterior prezentarea acestuia către DG Competition. Modalitatea de rambursare prin dare în plată rămâne și este recunoscută și de către furnizorii ajutorului de stat ca fiind cel mai eficient mijloc de punere în aplicare a Deciziei. Aspectele care necesită în continuare clarificări se referă la procedura efectivă de dare în plată și la circuitul și

întrebuințarea acestor active după implementarea acestei proceduri”, a mai declarat reprezentantul CITR.

În privința recomandării făcute de DG Competition, potrivit căreia Tribunalul București nu ar trebui să continue procedura de concordat în cazul CFR Marfă, Aurel Podariu a declarat că „scrisoarea DG Competition nu este un veritabil izvor de drept, care să nască obligații în sarcina celor cărora li se adresează și care să aibă, pe baza principiului de drept al preeminenței dreptului unional față de cel național, prioritate la aplicare față de dreptul național, instanța de judecată, în speță Tribunalul București, are obligația de a respecta nemijlocit prevederile legislației naționale în materia concordatului preventiv”.

Comisia Europeană: România e obligată să pună capăt încălcării legislației europene
Termenul de șase luni stabilit de Comisia Europeană pentru recuperarea ajutorului de stat nelegal de care a beneficiat CFR Marfă a fost depășit. Potrivit reprezentanților CITR, „există o solicitare de stabilire a unui termen nou care să țină cont de contextul creat de pandemie, complexitatea cazului și implicațiile asupra activității companiei”, dar „la acest moment nu există un răspuns cu privire la termenul final de implementare a deciziei de recuperare a ajutorului de stat”.

Un purtător de cuvânt al Comisiei Europene a declarat pentru „Adevărul” că reprezentanții Comisiei Europene sunt în contact cu autoritățile române pentru implementarea deciziei de recuperare a ajutorului de stat de care a beneficiat CFR Marfă. „Nu putem comenta starea sau conținutul acestor contacte. Comisia continuă să coopereze cu autoritățile române pentru a asigura punerea în aplicare corectă a deciziei. România rămâne obligată să recupereze ajutorul ilegal și să pună capăt încălcării legislației Uniunii Europene”, a declarat un purtător de cuvânt al Comisiei Europene pentru „Adevărul”.

În aceste condiții, marea întrebare este: cum va reuși România să recupereze ajutorul de stat acordat ilegal CFR Marfă, respectând totodată condițiile impuse de Comisia Europeană? O altă întrebare la care autoritățile române trebuie să răspundă este: ce se întâmplă în cazul în care varianta de dare în plată propusă de România nu este acceptată de Comisia Europeană?

Sursa: <https://adevarul.ro/news/bucuresti/>